

Krajská hygienická stanice Libereckého kraje se sídlem v Liberci

Husova tř. 64, 460 31 Liberec 1, P.O.Box 141

V Liberci 7.října 2010

Tisková zpráva

DÁVIVÝ KAŠEL - PERTUSE

Podobně jako ve světě **narůstá také České republice počet případů pertuse** – dávivého kašle (v roce 2009 bylo podle údajů SZÚ v ČR hlášeno celkem 955 případů, což je nejvíce od roku 1966). Nejvyšší nárůst byl hlášen ve skupině dětí 10-14 letých. V letech 2005, 2007 a 2009 byla zaznamenána tři úmrtí neočkovaných dětí do jednoho roku života. Liberecký kraj patří k nejpostiženějším. V roce 2008 byla v Libereckém kraji nejvyšší nemocnost v rámci ČR (132 případů, tj. 30,8 na 100 000 obyvatel), v roce 2009 a do září 2010 jsme druhým nejpostiženějším krajem. Důvodem může být i to, že lékaři zde na možnost pertuse více myslí a vyšetření na stanovení této diagnózy častěji indikují.

Proč je pertuse vážným problémem? Jedná se o **vysoce nakažlivé onemocnění**, které se přenáší vzdušnou cestou při přímém styku s nemocným (při mluvení a zejména při kašli a kýčání) a také předměty čerstvě potřísněnými sekrety z dýchacích cest nemocného. Původcem je bakterie *Bordetella pertussis*. Začíná jako běžné nachlazení se suchým dráždivým kašlem, který se během 14 dnů stupňuje ve vysilující **záchvatovitý kašel**. Záchvatů kašle může být několik desítek během 24 hodin a mohou končit zvracením. Horečka nebývá pravidlem. Po 2-5 týdenním, někdy i delším, záchvatovitém období nastává období rekonvalescence, kdy záchvaty kašle postupně ustávají. Nemocní adolescenti a dospělí s mírným průběhem onemocnění mohou nakazit neočkované **novorozence a kojence, u nichž se jedná o život ohrožující onemocnění**. I u tří výše zmíněných případů úmrtí byly zdrojem nákazy rodiče či starší sourozenci.

Včas zahájená léčba antibiotiky zkrátí dobu, kdy je jedinec nakažlivý pro své okolí a zmírní průběh onemocnění.

Důležitá je prevence onemocnění – **očkování** proti pertusi. Do povinného očkovacího kalendáře bylo zavedeno v roce 1958. Nyní se děti očkují třemi dávkami v prvním roce života, čtvrtou dávkou ve druhém roce a přeočkovávají se v pěti a nově od roku 2009 ještě v deseti letech života.

Očkování ani prožitě onemocnění nezanechává dlouhodobou imunitu. V roce 2010 byla registrována již druhá očkovací látka, určená k přeočkování adolescentů a dospělých proti pertusi (a zároveň i tetanu a záškrtu, protože se jedná o kombinovanou očkovací látku). Může tak nahradit přeočkování proti tetanu u dospívajících a dospělých, kteří se chtějí chránit rovněž proti pertusi. V rámci tzv. rodinné („cocoon“) strategie se doporučuje k očkování nových maminek, rodinných a blízkých kontaktů novorozenců a dále k vakcinaci zdravotnických a dětských pracovníků, protože ochrana nejmenších dětí, které nejsou vzhledem k věku ještě očkovány, závisí na imunitě osob, které jsou s nimi v blízkém kontaktu. Uvedené osoby by měly tuto možnost konzultovat se svým praktickým lékařem nebo pediatrem svého dítěte.

MUDr. Jana Prattingerová
vedoucí odboru protiepidemického KHS LK